

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3553

Vragen van de leden **Arib** en **Timmermans** (beiden PvdA) aan de ministers van Veiligheid en Justitie en van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat het reisverbod voor Filippijnse au pairs wordt omzeild* (ingezonden 18 juli 2011).

Antwoord van minister **Leers** (Immigratie en Asiel), mede namens de ministers van Veiligheid en Justitie en van Buitenlandse Zaken (ontvangen 7 september 2011) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2010–2011, nr. 3311.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht dat het reisverbod voor Filippijnse au pairs wordt omzeild?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat zijn de redenen geweest voor de Filippijnse overheid om au pairs uit de Filippijnen niet naar Nederland te laten reizen om te werken?

Antwoord 2

Reeds eerder (op 2 april 2007) is door de toenmalig staatssecretaris van Justitie aan uw Kamer bericht² dat alle onderdanen van de Filippijnen die zich in het buitenland willen vestigen, zich moeten melden bij de «Commission on Filipinos Overseas». Deze commissie moet toestemming verlenen, voordat een Filippijnse onderdaan daadwerkelijk kan uitreizen. De Filippijnse onderdaan moet zich tegen betaling laten registreren en een voorbereidingsseminar bijwonen.

De Filippijnse overheid heeft in 1997 een verbod ingesteld voor Filippijnse onderdanen om als au pair in het buitenland te gaan werken, waardoor zij niet via het hierboven beschreven officiële traject toestemming kunnen krijgen naar het buitenland te vertrekken. Naar verluidt werd die ban ingesteld omdat destijds een malafide tussenpersoon de reputatie van Europa voor een verblijf als au pair had aangetast. De reden van het uitreisverbod is dat de Filippijnse overheid van mening is dat er onvoldoende garanties zijn tegen misbruik van au pairs in het buitenland. Het uitreisverbod geldt niet

¹ Volkskrant, «Reisverbod Filippijnse au pairs omzeild», 15 juli 2011.

² Aanhangsel van de Handelingen nr. 1130, vergaderjaar 2006/07.

alleen voor Nederland. De Filippijnse autoriteiten hebben overigens recentelijk de ban voor drie Europese landen, Noorwegen, Denemarken en Zwitserland, opgeheven.

Overigens wijs ik erop dat het hoofddoel van het verblijf als au pair in Nederland culturele uitwisseling en kennismaking met de Nederlandse cultuur en samenleving is. Er mag geen sprake zijn van het verrichten van arbeid door au pairs, met uitzondering van licht huishoudelijke werkzaamheden voor maximaal 30 uur per week en maximaal 8 uur per dag.

Vraag 3, 4 en 5

Klopt het dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) het uitreisverbod dat door de Filippijnse overheid is uitgevaardigd, niet erkent? Zo ja, waarom is dat? Zo nee, waar blijkt dat uit?

Bent u van mening dat het maatschappelijk onacceptabel is dat au pairs via sluiproutes naar Nederland worden gebracht om vervolgens te worden uitgebuit? Zo ja, welke middelen staan u ter beschikking om hier wat aan te doen? Zo nee, waarom niet?

Deelt u de mening dat door het omzeilen van het uitreisverbod en het bieden van ruimte aan bemiddelingsbureaus om het uitreisverbod te omzeilen, Nederland indirect meewerkt aan de instandhouding van de misstanden in de au pairbranche? Zo ja, binnen welke termijn kunt u bewerkstelligen dat aan deze gang van zaken een einde komt? Zo nee, waar baseert u dat op?

Antwoord vragen 3, 4 en 5

Zoals in de eerdergenoemde brief van de toenmalig staatssecretaris van Justitie is aangegeven, houdt het Nederlandse toelatingsbeleid geen rekening met uitreisverboden van andere overheden. Dat betekent dat zo lang aan de Nederlandse inreisvereisten is voldaan er vanuit Nederlands perspectief geen sprake is van een sluiproute. Wat de inreisvereisten betreft is onder andere van belang dat een vreemdeling buiten het land van herkomst alleen een machtiging tot voorlopig verblijf (hierna te noemen: mvv) kan aanvragen als hij of zij beschikt over een verblijfsvergunning in dat land. Indien een jonge (Filippijnse) vrouw of man reeds rechtmatig in een ander land als au pair verblijft, en vanuit dat land vervolgens voor een jaar naar Nederland komt, zal nog steeds voldaan moeten worden aan de toelatingsvoorwaarden zoals onder meer het bezit van een mvv.

Dat Nederland geen rekening houdt met het Filippijnse uitreisverbod betekent niet dat Nederland misstanden in de au-pairbranche zou accepteren.

Integendeel, het voorkomen van misbruik en uitbuiting is een belangrijk onderdeel van de handhaving door de IND.

- Bij aanwijzingen waardoor twijfel ontstaat aan het cultureel karakter van het verblijf als au pair, wordt de aanvraag om een mvv afgewezen.
- Wanneer de IND signalen krijgt dat de bemiddelingsbureaus zich niet houden aan de vreemdelingenwet- en regelgeving dan wel de binnen de Proeftuin Au Pair gemaakte afspraken, worden deze signalen onderzocht. Afhankelijk van de ernst van de overtreding worden passende maatregelen getroffen.
- Signalen van misbruik en uitbuiting in Nederland worden doorgezet naar de (Vreemdelingen)politie en Arbeidsinspectie.
- Als sprake is van een strafbaar feit, kan de IND aangifte doen. Het Openbaar Ministerie zal vervolgens bepalen of het overgaat tot strafrechtelijke vervolging.

Ook in het Modern Migratiebeleid zullen verscheidene maatregelen worden getroffen met als doel misstanden en uitbuiting te voorkomen en te bestrijden. Onder het Modern Migratiebeleid kan de IND sancties opleggen als de erkend referent (het au-pairbureau) de wettelijke verplichtingen niet nakomt. Bij erkend referenten is het uitgangspunt dat de IND er vertrouwen in heeft dat de referent de rechten en plichten goed nakomt. Er wordt meer verantwoordelijkheid gelegd bij au-pairbureaus, die bijvoorbeeld in het kader van de zorgplicht moeten toezien op het welzijn en welbevinden van de au pair tijdens het verblijf in het gastgezin. In aanloop naar het Modern Migratiebeleid wordt in de Proeftuin Au Pair, binnen het huidige wettelijke kader, reeds vooruitgelopen op de situatie die onder de nieuwe wet zal ontstaan.

Vraag 6

Deelt u de opvatting dat Nederland zich aan internationale verdragen inzake de aanpak van mensenhandel dient te houden en dat internationale samenwerking een voorwaarde is voor de bestrijding ervan? Zo ja, kunt u in dat verband aangeven op welke wijze Nederland samenwerkt met de Filippijnse autoriteiten om dit probleem aan te pakken en te voorkomen dat au pairs in Nederland worden uitgebuit? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Uiteraard moet Nederland zich aan de internationale verdragen inzake de aanpak van mensenhandel houden, en dat doet Nederland ook. Dat het Nederlandse beleid geen rekening houdt met een uitreisverbod van andere landen is daarmee niet in strijd. De IND is in gesprek met vertegenwoordigers van de Filippijnse ambassade in Nederland om te bezien hoe eventuele uitbuiting van Filippijnse au pairs in Nederland kan worden voorkomen. Voorts meld ik u dat ik het WODC opdracht heb gegeven om een onderzoek uit te voeren naar mogelijke misstanden in de au-pairbranche.

Vraag 7

Beschikt u over cijfers van het aantal au pairs uit Zuidoost-Azië dat als huishoudelijke hulp werkzaam is bij Nederlandse diplomaten? Zo nee, bent u op de hoogte van de omstandigheden onder welke deze au pairs werkzaam zijn?

Antwoord 7

Nee, over deze gegevens beschik ik niet.

Vraag 8

Zijn er nog andere landen die een uitreisverbod naar Nederland voor au pairs hebben uitgevaardigd? Zo ja, welke landen zijn dit?

Antwoord 8

Voorzover bekend zijn er geen andere landen die een uitreisverbod voor au pairs naar Nederland hebben.

Vraag 9

Bent u bereid de wet- en regelgeving die het mogelijk maken dat het reisverbod wordt omzeild te herzien opdat Nederland niet langer bijdraagt aan de misstanden in de au pairbranche? Zo ja, binnen welke termijn kan de Kamer een voorstel strekkend hiertoe verwachten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Zoals vermeld in antwoord op vragen 3, 4 en 5 houdt het Nederlandse toelatingsbeleid geen rekening met uitreisverboden van andere overheden. Het is een bewuste keuze om niet aan dergelijke verboden mee te werken. Ik ben dan ook niet van plan om op dit punt tot aanpassing van wet- en regelgeving te komen. Het aanpakken van eventuele misstanden in de au-pairbranche wordt op andere wijze krachtig ter hand genomen, zoals mag blijken uit de antwoorden op de eerdergenoemde vragen.